

Name: _____

Class: _____

 Section: _____

Date: __/__/__

Marks: __/100

નિબંધ વ્યાકરણ

Essay Grammar • Std 5 Grammar
GSEB ધોરણ ૫ • Usage Layer • નિબંધ ની વ્યવસ્થા

Medium level

35 min

8 Exercises

Std 5

100 marks

નિયમ (The Rule)

નિબંધ વ્યાકરણ

નિબંધ માં ૩ ભાગ: (૧) પ્રસ્તાવના - વિષય નો પરિચય, (૨) મુખ્ય ભાગ - ૩-૪ ફકરા સાથે મુદ્દા, (૩) ઉપસંહાર - સારાંશ + નિષ્કર્ષ. ભાષા સ્પષ્ટ, વાક્યો ટૂંકા, એક ફકરો = એક વિચાર. નિબંધ વ્યવસ્થિત + આકર્ષક હોય.

મુખ્ય મુદ્દો (Key Concept)

નિબંધ ની વ્યવસ્થા

ઉદાહરણો (Examples) - 5 Cases

1 પ્રસ્તાવના

→ નિબંધ ની શરૂઆત

2 મુખ્ય ભાગ

→ મુદ્દાઓ + વર્ણન

3 ઉપસંહાર

→ સારાંશ + નિષ્કર્ષ

4 "મારી શાળા" - વર્ણનાત્મક

→ નિબંધ પ્રકાર

5 "સફળતા" - વિચારાત્મક

→ નિબંધ પ્રકાર

Pattern Recognition

આ ઉદાહરણો માં નિબંધ ની વ્યવસ્થા નો pattern જુઓ. દરેક case માં શું common છે? Practice કરી ને identify કરવાનું શીખો.

યાદ રાખવા જેવું (Remember)

આ વ્યાકરણ ના નિયમ ને રોજ 3 વખત વાંચો. ઉદાહરણો સાથે જોડી રાખો. દરરોજ ની writing માં apply કરો.

1 ઓળખો (Identify) 5 marks • 4 min

નીચે દિ ગયેલા શબ્દો નો પ્રકાર/category ઓળખો:

1. નિબંધ ની શરૂઆત?

2. નિબંધ નો અંત?

3. મુખ્ય મુદ્દા ક્યાં?

4. "મારી શાળા" પ્રકાર?

5. એક ફકરો = ?

2 પ્રકાર બતાવો (Classify) 5 marks • 4 min

આ શબ્દો કયા પ્રકાર ના છે?

1. પ્રસ્તાવના ની ભૂમિકા?

2. ઉપસંહાર માં શું?

3. કેટલા મુખ્ય ભાગ?

4. દરેક ફકરો?

5. ભાષા કેવી?

3 ખાલી જગ્યા (Fill Blanks) 5 marks • 4 min

યોગ્ય શબ્દ થી ખાલી જગ્યા પૂરો:

1. _____ (નિબંધ ની શરૂઆત)

2. _____ (મુદ્દાઓ + વર્ણન)

3. _____ (સારાંશ + નિષ્કર્ષ)

4. _____ (નિબંધ પ્રકાર)

5. _____ (નિબંધ પ્રકાર)

4 પ્રયોગ કરો (Apply) 5 marks • 5 min

નીચે દિ ગયેલા concept (નિબંધ ની વ્યવસ્થા) નો ઉપયોગ કરી ને 3 વાક્ય બનાવો:

5 MCQ - Multiple Choice 5 marks • 4 min**Q1. નિબંધ માં કેટલા ભાગ?**

- (a) ૨ (b) ૩
(c) ૪ (d) ૫

Q2. "ઉપસંહાર" શું?

- (a) શરૂઆત (b) મુખ્ય
(c) સારાંશ (d) ઉદાહરણ

Q3. દરેક ફકરો?

- (a) ૧ વિચાર (b) ૩ વિચાર
(c) ૫ વિચાર (d) કોઈ પણ

Q4. નિબંધ ની ભાષા?

- (a) સ્પષ્ટ (b) મુશ્કેલ
(c) કાવ્યમય (d) કઠણ

Q5. પ્રસ્તાવના ભૂમિકા?

- (a) પરિચય (b) સારાંશ
(c) ઉદાહરણ (d) ફકરો

6 જોડી (Match) 5 marks • 3 min**Gujarati Word**

- પ્રસ્તાવના
- મુખ્ય ભાગ
- ઉપસંહાર
- ફકરો
- ભાષા

Type/Category

- સ્પષ્ટ
- એક વિચાર
- સારાંશ
- મુદ્દાઓ
- શરૂઆત

7 સાચું/ખોટું (True/False) 5 marks • 3 min

- "પ્રસ્તાવના" - નિબંધ ની શરૂઆત T F
- "મુખ્ય ભાગ" - મુદ્દાઓ + વર્ણન T F
- "ઉપસંહાર" - સારાંશ + નિષ્કર્ષ T F
- "મારી શાળા" - વર્ણનાત્મક - નિબંધ પ્રકાર T F
- "સફળતા" - વિચારાત્મક - નિબંધ પ્રકાર T F

8 પ્રયોગ (Application) 5 marks • 5 min

આ topic (નિબંધ વ્યાકરણ) નો ઉપયોગ કરી ને એક ફકરો લખો:

શું તમે જાણો છો? (Did You Know?)

- ! આ વ્યાકરણ નો concept (નિબંધ ની વ્યવસ્થા) સંસ્કૃત આધારિત છે.
- ! આ rule દરરોજ ની વાતચીત માં વપરાય - સહજ ભાષા!
- ! આ topic Std 6+ માં વધારે વિગતે આવશે.

સામાન્ય ભૂલો (Common Mistakes)

✗ પ્રસ્તાવના ભૂલવી	✓ દરેક નિબંધ માં જરૂરી
✗ ઉપસંહાર ન લખવો	✓ સારાંશ જરૂરી
✗ બધાં મુદ્દા એક ફકરા માં	✓ એક ફકરો = એક વિચાર

Cross-Curricular Connections

- > **All subjects:** નિબંધ બધે જરૂરી
- > **Exams:** પરીક્ષા માં મુખ્ય
- > **Critical Thinking:** વિચારશીલતા

Bonus Challenge (+5 marks)

આ વ્યાકરણ નો ઉપયોગ કરી ને એક નાની વાર્તા લખો (૫-૭ વાક્ય). દરેક વાક્ય માં આ rule વાપરો.

ચર્ચા પ્રશ્નો (Discussion Questions)

- Q1.** કયો વિષય તમને ગમતો? ઉપસંહાર શું લખશો?
- Q2.** આ વ્યાકરણ રોજિંદા જીવનમાં ક્યાં વપરાય?
- Q3.** આ rule તમે ક્યા ઉદાહરણ માં વાપર્યું?

Project Ideas (Extended Learning)

- P1:** આ topic વિશે ૧ chart બનાવો - rule + examples
- P2:** આ વ્યાકરણ ના ૧૦ examples એક notebook માં લખો
- P3:** આ rule વાપરી ને એક નિબંધ લખો

Reading Recommendations

NCERT Std 5 Gujarati Grammar textbook

"નિબંધ વ્યાકરણ" પર online videos જુઓ

balgujarati.com/std5/grammar/

Self-Evaluation Rubric

Criteria	Excellent (4)	Good (3)	Avg (2)	Need Practice (1)
Rule Understanding	☐	☐	☐	☐
Identifying Examples	☐	☐	☐	☐
Application Skills	☐	☐	☐	☐
Writing Practice	☐	☐	☐	☐

✓ ANSWER KEY - All 8 Exercises

Exercise 1 - Identify (5 marks):

1. નિબંધ ની શરૂઆત? → પ્રસ્તાવના
2. નિબંધ નો અંત? → ઉપસંહાર
3. મુખ્ય મુદ્દા ક્યાં? → મુખ્ય ભાગ
4. "મારી શાળા" પ્રકાર? → વર્ણનાત્મક
5. એક ફકરો = ? → એક વિચાર

Exercise 2 - Classify (5 marks):

1. પ્રસ્તાવના ની ભૂમિકા? → વિષય નો પરિચય
2. ઉપસંહાર માં શું? → સારાંશ + નિષ્કર્ષ
3. કેટલા મુખ્ય ભાગ? → ૩-૪ ફકરા
4. દરેક ફકરો? → એક વિચાર
5. ભાષા કેવી? → સ્પષ્ટ + ટૂંકી

Exercise 3 - Fill (5 marks):

1. પ્રસ્તાવના
2. મુખ્ય ભાગ
3. ઉપસંહાર
4. "મારી શાળા" - વર્ણનાત્મક
5. "સફળતા" - વિચારાત્મક

Exercise 4 - Apply (5 marks):

(Personal - apply rule correctly)

Exercise 5 - MCQ (5 marks):

1. Q1 → (b) ૩
2. Q2 → (c) સારાંશ
3. Q3 → (a) ૧ વિચાર
4. Q4 → (a) સ્પષ્ટ
5. Q5 → (a) પરિચય

Exercise 6 - Match (5 marks):

1. 1 → E (શરૂઆત)
2. 2 → D (મુદ્દાઓ)
3. 3 → C (સારાંશ)
4. 4 → B (એક વિચાર)
5. 5 → A (સ્પષ્ટ)

Exercise 7 - T/F (5 marks):

1. True
2. True
3. True
4. True
5. True

Exercise 8 - Application (5 marks):

(Personal - paragraph applying rule)

Total: 40 marks + Bonus 5 = 45 (Self-Eval: 16 separate)

MEMORY TRICKS (યુક્તિ)

- નિયમ ૩ વખત મોટેથી વાંચો - અવાજ થી યાદ રહે
- દરેક ઉદાહરણ ને નોટબુક માં લખો - હાથ થી યાદ રહે
- Pattern સમજો - ભૂલ ઓછી થાય
- દરરોજ ૫ નવા examples બનાવો - practice વધે

PRO TIPS (પેરન્ટ્સ + ટીચર્સ માટે)

- બાળક ને rule ની practice કરાવો - daily ૧૦ મિનિટ
- આ topic (નિબંધ ની વ્યવસ્થા) રોજિંદા વાક્યો માં દર્શાવો
- ભૂલો ધીરજ થી સુધારો - ગુસ્સો ન કરો
- Examples બાળક ની ઉંમર પ્રમાણે વધારતા જાઓ

CERTIFICATE OF COMPLETION**સફળતા પ્રમાણપત્ર**

This is to certify that

(Student Name)

has successfully completed

નિબંધ વ્યાકરણ (Essay Grammar)

Std 5 Grammar - Usage Layer • GSEB Aligned

Parent / Guardian

Teacher / Date